

občasník pro občany Bítova a Koněprus

58. vydání – podzim 2018 - vydává Obecní úřad Koněprusy – zdarma

Volební místnost bude otevřena:
v pátek 05. 10. od 14:00 do 22:00
v sobotu 06. 10. od 08:00 do 14:00

Vážení sousedé,
přinášíme vám poslední číslo v tomto volebním období. Během setkání, kde se potkávali kandidáti z obou kandidátek, Sousedů i Bílých koní s vámi, občany, bylo možné debatovat o tom, co se v obci dělo, děje a dít bude. Je to svým způsobem bilancování uplynulého volebního období a je dobře, že se občané těchto setkávání účastnili. A věříme, že se zúčastníte i voleb. Je to forma zapojení se do dění v obci.

Vaše zastupitelstvo

Podzimní úklid obce.

Letos nás čeká v **sobotu 13. 10. Sraz účastníků** bude v **09:30 před školou**. Na obvyklých místech – v Koněprusích před školou a na Bítově u zastávky najdete i kontejnery pro velkoobjemový odpad. Přijďte nám pomoci připravit obec na důstojnou oslavu 100. výročí ustavení Republiky.

Program oslav 100. výročí republiky – 27. 10. 2018 v Koněprusích

pořádá spolek komunitní centrum Koněprusy a Bítov spolu s OÚ v Koněprusích a SDH Koněprusy za podpory Středočeského kraje

- 13.00 slavnostní odhalení a vysvěcení kříže, na koněpruské návsi
- 14.30 program k zasazení lípy Republiky u hřbitova, v kapli výstava obrázků dětí na téma „Tady jsme doma“
- 16.00 v sále školy výstava koněpruští legionáři a Koněprusy před 100 lety a dnes
- 18.30 lampionový průvod s paní farářkou Adamovou a pietní akt u pomníku padlých
- 20.00 ohňostroj

Večerní sousedské posezení ve škole

1918 2018

NĚKOLIK KRÁTKÝCH ZPRÁV Z OBCE:

- 11. 09. proběhlo veřejné projednání 1. změny ÚP – záznam najdete i na internetu – zde: <https://youtu.be/ichotO9YJAS>
- na Youtube najdete i záznam ze setkání rodáků - <https://youtu.be/FRBrTRA8dGo>, které se uskutečnilo před několika lety

ZPRÁVY Z OBCE

Koněpruská vápenice.

Již od chvíle, kdy se lidé v dávných dobách naučili vyrábět a používat vápno, vznikaly v oblastech s vápencovým podložím první jednoduché milíře a později pece na pálení vápna. Nejinak tomu bylo i v našem kraji, a tak se u nás již od středověku začala objevovat místa, kde se vápenec systematicky těžil a zpracovával na nehašené vápno. Vápno bylo surovinou velmi ceněnou, a protože ho bylo třeba i tam, kde se nevyskytovala potřebná surovina pro jeho výrobu, vyplatilo se ho jeho výrobcům tzv. vápeníkům rozvážet do dalekého okolí. Vápenictví a vápenické pece se pochopitelně nemohly neobjevit i u nás v Koněprusích.

Z historických pramenů víme, že u naší obce stávaly takovéto pece dvě. O umístění jedné z nich nemáme bohužel žádné zprávy, zato ta druhá se nám jako zázrakem dochovala do dnešních dnů. Stojí dosud, byť již značně zchátralá, nade vsí na severním úbočí návrší Zlatý kůň, cca. 20m pod turistickou stezkou, v lokalitě příznačně od nepaměti zvané „U pecí“. A co je ze všeho nejdůležitější, je v celém našem kraji patrně úplně poslední.

Jedná se o kamennou stavbu obdélníkového půdorysu o rozměrech cca. 9 x 5m a výšce přední stěny cca. 3m, opatřenou na čelní stěně dvěma zaklenutými vstupy vedoucími do dvou mírně trychtýřovitých a vzájemně propojených kruhových pracovních šachet o průměru cca. 3,8m. Svou jižní stěnou částečně zapuštěnou do svahu z důvodu lepší tepelné izolace a také kvůli lepší přístupnosti, protože vápenec se do takovéto pece ukládal shora. Stěny pece jsou na vnějším plášti objektu kónické pod úhlem cca. 10°.

Jak jsem již uvedl, jedná se podle dosavadních zjištění patrně o poslední dosud stojící klasickou tzv. „selskou“ vápennou pec v okolí VČS a nejspíš v celém berounském okrese. Navíc jde zřejmě o pec velmi starou, jelikož jde o tzv. „středověký typ“ pece obdélníkového půdorysu. Pece pozdějších modernějších konstrukcí bývaly již zpravidla půdorysu kruhového nebo oválného. Pravděpodobně se jednalo o původní obecní pec, pronajímanou vápeníkům za úplatu, na pálení vápna pro soukromé i komerční účely.

Pec patrně přestala sloužit svému účelu již dávno před rokem 1870, neboť v pozdějších letech již o ní údajně nejsou žádné zmínky v zápisech z jednání obecního zastupitelstva obce Koněprusy, což by u pece funkční a provozované nepochybně byly, a ani v katastrální mapě Koněprus z roku 1840 není tato pec zakreslena. Provoz pece patrně souvisel s existencí malého bezejmenného stěnového lomu na severním svahu Zlatého koně, vzdáleného od ní jen cca. 200m.

Současný stav této zajímavé a významné technické pamětihodnosti je však více než neutěšený. Pec sama a její blízké okolí bylo po celé generace využíváno některými občany Koněprus jako skládka veškerého myslitelného odpadu, a tak jsou dnes obě její šachty téměř zasypané a i pohyb okolo pece je provázen praskáním skla pod nohou zvědavého návštěvníka. Celý zmíněný prostor je navíc zcela pohlčen náletovými dřevinami, tak, že si pece většinou nikdo nevšimne, ani pokud prochází v její těsné blízkosti.

Naštěstí již existuje projekt na záchranu a zpřístupnění této naší obecní pamětihodnosti, který počítá s vyčištěním celého areálu od odpadků a náletových dřevin. Částečnou opravou a zakonzervováním stavby a zbudováním odpočinkové plošiny s informačním panelem na paloučku nad pecí. Tento areál by pak mohl být propojen krátkou odbočkou i s blízkou turistickou stezkou, vedoucí po trati bývalé malodráhy.

Máte-li doma náhodou nějaké staré fotografie naší pece, případně jakékoliv informace, které by pomohly osvětlit její historii, neváhejte mne prosím kontaktovat na telefonním čísle 728 532 165. Budu vám za poskytnuté informace velmi vděčný.

ZPRÁVY Z OBCE

Slovo starosty.

Vážení spoluobčané,

píšu v tomto volebním období poslední slovo starosty a je čas zhodnotit, co se nám v tomto volebním období povedlo a co jsme nezvládli.

Když jsem s ostatními zastupiteli přebíral obec, věděl jsem, že na nás čeká hodně práce. Začínala stavba kanalizace, vodovodu a zbývalo toho ještě hodně dodělat. Téměř vše se nám povedlo dotáhnout do konce – postavili jsme kanalizaci i s čistírnou odpadních vod, povedl se postavit vodovod, zkolaudovat komunikaci za školou, zpevnit komunikaci na Bítov, dokončujeme opravu kaple v Koněprusích a hasičárnu na Bítově, k dotažení 1. změny ÚP je již kousek. Nestihli jsme dostat do vodovodu vodu, nepodařilo se nám dosáhnout napojení všech nemovitostí na kanalizaci a opravit místní komunikace. Ale podle složení kandidátek do letošních voleb si myslím, že v obou jsou lidé, kteří jsou schopni a ochotni v této práci pokračovat.

Za velký úspěch považuji fakt, že se další občané chtějí podílet na dění v obci. Svědčí o tom nejenom obě kandidátky do voleb, ale i iniciativa se kterou se do organizace oslav 100. výročí vzniku Republiky zapojuje pod vedením Libora Kašičky celá řada z vás. Za to vám patří mé veliké poděkování. Za vaši trpělivost a podporu, kterou jste měli nejen ve chvílích, kdy byla obec rozkopaná a neupravená, ale i vlastně po celé volební období.

V neposlední řadě chci poděkovat i ostatním zastupitelům – Katce Vackové za její práci v kultuře, Vlastovi Fiřtovi, za velkou pomoc se stavbou kanalizace, Mírovi Sudíkovi za vedení stavebního výboru, Janě Melicharové za vedení financí na obci, Petrovi Kadlečkovi za péči o Bítov, Stáně Králové za nastavení nového systému vedení úřadu obce, Marušce Drahotové za práci ve škole, ale i všem ostatním, kteří mi pomáhali s prací a správou celé obce.

Děkuji. Radek Havlíček, starosta

Výstava "Koněprusy a Bítov 1918 – 2018".

Přípravy na výstavu fotografií o našich vojácích a legionářích v 1. světové válce a také o tom, jak naše obce vypadaly před sto lety a co vše se od těch dob změnilo, jsou v plném proudu. K dnešnímu dni nás podpořilo již 14 rodin, které nám zapůjčily k pořízení kopií unikátní dobové fotografie a dokumenty ze svých rodinných archivů. Spolupracujeme dokonce i s potomky dvou rodů, které již v naší vsi nežijí, ale přesto se rozhodli touto formou uctít památku svých předků, kteří ze zasloužili o vznik naší republiky. Další podklady čerpáme z berounského okresního archivu a z archivu Muzea Českého krasu v Berouně. Pokud se i Vy rozhodnete nám s přípravou výstavy pomoci a poskytnout nám nějaké zajímavé fotografie či dokumenty k výše uvedeným tématům, neváhejte se prosím obrátit na Libora Kašičku (tel. 728 532 165), který si od Vás Vaše archiválie vypůjčí a po jejich okopírování Vám je zase osobně v co nejkratším termínu vrátí. Jen Vás prosíme, abyste svou případnou pomoc nenechávali na poslední chvíli. Zpracování podkladů je totiž dosti časově náročné a mohlo by se stát, že už by se vše do výstavy nepodařilo stihnout. Všem, kteří nám již pomohli tímto děkujeme.

Libor Kašička

Naši jubilanti:

v září oslaví či oslavili svá jubilea tito naši obyvatelé: :

- 4.9. pan Antonín Vild
- 25.9. paní Jana Preislerová
- 21.9. pan Martin Vacek
- 22.9. pan Václav Melichar
- 28.9. pan Václav Bartoníček

a 25.10. oslaví své velké životní jubileum paní Marie Vinšová

Přidejte se k nám, prosím, s velkou gratulací.

Koněpruské POSVÍCENÍ

20. 10. od 12:00

KACHNÍ HODY, POSVÍCENSKÉ KOLÁČE

A JINÉ DOBROTY

DĚTSKÉ HŘIŠTĚ, SKÁKACÍ HRAD

15:00 DUHOVÉ BUBLINY V PODÁNÍ V. STRASSERA

- vystoupení s obřimi bublinami

DÍLNÍČNIKY PRO DĚTI, MALOVÁNÍ NA OBLIČEJ

CUKRÁRNA/KAVÁRNA S DOMÁCÍMI ZÁKUSKY

HUDBA K POSLECHU

vstup zdarma

18:00 *Tancovačka*

hraje skupina **DYNAMIK**

vstup 80 Kč/os.

O POSVÍCENÍ

To je zlatý posvícení, to je zlatá neděle.....

Posvícení se neváže k žádné církevní liturgii, jde čistě o lidový svátek. Až na malé výjimky se konalo v podzimních měsících, říjnu nebo listopadu. V té době už bylo po žních, končily podzimní práce na polích i v hospodářství a lidé měli více času na zábavu.

Kromě dobrého jídla znamenalo posvícení společnou zábavu, tanec, muziku a pochopitelně i vydatné popíjení. Přípravy začínaly již několik dnů předem. Bylo třeba uklidit celý dům, nakoupit chybějící zásoby, pozabíjet a zpracovat husy, kachny, kuřata. Lehké nebylo ani připravit suroviny na pečení, které dalo vždycky nejvíc práce. Nesmělo se zapomenout na pozvání příbuzných a přátel. To dělaly většinou děti a roznášely přitom speciální koláče, zvané "zváče". Několik dnů před posvícením se vařilo, peklo, smažilo, nešetřilo se na množství.

Protože každá vesnice mívala posvícení v jiných termínech, byla to příležitost k četným návštěvám u příbuzných nebo přátel, které se vzájemně oplácely. Kromě posvícení, které souviselo se svátkem patrona místního kostela, s výročním dnem jeho zasvěcení se skoro všude slavilo posvícení havelské a martinské. A kde se vzaly termíny právě havelského a martinského posvícení? Svátek sv. Havla (16. října) byl už od středověku důležitým dnem.

Většina platů byla v naturáliích: v obilí, vejcích a drůbeži. Někdy vrchnost své poddané při této příležitosti pohostila a jinde si vesničané uspořádali zábavu sami – odtud tradice havelského posvícení.

A dnes? Je dobře, že i v naší vesnici se tato tradice obnovila a nejen u nás posvícení se koná ve více než polovině českých měst a obcí. Dokonce už velká města tuto tradici dodržují. Zúčastněte se i vy koněpruští a bítovští a přijďte se pobavit a popovídat, pojiť i zatancovat na naše, také už tradiční, koněpruské posvícení.

Jaroslava Čampulová

Koněprusy mezi dvěma moři -

byla zajímavá beseda, kterou vedl Mgr. Štěpán Rak, paleontolog berounského muzea spolu s p. Liborem Kašičkou, který má paleontologii jako velkého koníčka. Při vstupu do sálu každého hned upoutala velice pěkná výstava zkamenělin z koněpruské oblasti. V průběhu besedy jsme se dozvěděli, že Koněprusko je světově proslulou paleontologickou lokalitou s bohatými nalezišti prvohorních zkamenělin dvou moří - silurského a devonského a že nejproslulejší a nejtypičtější zkamenělinou pro Koněprusy je tzv. "zkamenělý hlemýžď" plž *Praenatica gregarium*. Zkrátka, kdo přišel, tak byl rád, že z domova vyrazil a kdo nepřišel, tak by měl litovat, protože beseda se opravdu vydařila.

Jarka Čampulová

